

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleménye

Ügyszám: SZJSZT-10/15.

A szakvélemény címe: Arculati elemek szerzői jogi védelme

A kirendelés tárgya:

A Törvényszék végzésével, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 101. §-a, valamint a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. §-a alapján szakértői vélemény adására rendelte ki a Szerzői Jogi Szakértő Testületet (a továbbiakban: Testület, illetve SZJSZT).

A bíróság által feltett kérdések:

1. Vizsgálja meg a 14. sorszámú beadványhoz csatolt F/1 mellékletet, amely a felperesi álláspont szerint az általa előállított arculati elemeket és reklámstratégiát tartalmaz. Állapítsa meg, hogy az F/1 melléklet 1-2. oldalán felsorakoztatott plakátok, koncepció tervek, így összességükben, mint arculati elemek, (stratégia) önálló, egyéni, eredeti jelleggel bíró szerzői jog által védett műnek minősülnek-e.
2. Amennyiben a koncepció egyéni eredetinek minősül, az F/1 melléklet 3-4. oldalán látható hirdetések és kampányplakátok 1-2. oldallal, illetve a 3. oldal bal oldali képpel való összevetésével, állapítsa meg, hogy azok az 1-2 oldal koncepciójának, arculatának átdolgozása lehet, avagy önálló műveknek tekinthetők.

A tényállás rövid összefoglalása:

A Törvényszék kirendelő végzésében összefoglalt tényállás értelmében az alperes üzletközpont a felperes reklámügynökséggel, mint az alperes által kiírt pályázat nyertesével keretszerződést kötött a felperes által nyújtandó rendezvényszervezési, marketingszolgáltatásokra, illetve kreatív tevékenységre vonatkozóan. A teljesítési feltételeket, és a teljesítés ellenértékéért fizetendő díjakat a keretszerződés alapján kötött egyes egyedi megrendelések tartalmazták. Az együttműködés ideje alatt a felperes többek között kommunikációs arculatot, és erre épülő konkrét arculati terveket, koncepciókat és más kreatív anyagokat készített az alperes részére. A keretszerződést az alperes később felmondta. A felperes ezt követően észlelte, hogy az alperes reklámkampányában a felperes által részben a pályázat, részben pedig az egyedi megrendelések alapján készített kreatívok jelennek meg, más reklámügynökség által kidolgozott formában. A felperes álláspontja szerint az alperes a felperes által készített kreatívokat, arculati elemeket (úgy mint trópusi képek, piros logócímke, fekete logósáv, trópusi növényekből összeállított ornamentika, jobb oldalról behajló tukán fej, banánlevél, pálmalevél „Isten hozott délen!” felirattal, márkaszlogennel, fősor, fatábla, jellegzetes betűtípusok, négyféle anyagháttér: fa, víz, égbolt, antik térkép) engedély és díjfizetés nélkül használta fel. Alperes álláspontja szerint – amellet, hogy meglátása szerint a keretszerződés alapján a felperes által készített alkotásokkal kapcsolatban egyébként is minden jogot megszerzett – a felperesi ötletekre nem terjed ki a szerzői jogi oltalom.

Az eljáró tanács előzetes megjegyzései:

Tekintettel arra, hogy a Korm. rendelet 8. §-ának (1) bekezdése szerint „a Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást (...)”, az eljáró tanács kizárólag a megkeresés, illetve a megkereséshez csatolt dokumentáció alapján hozta meg szakértői véleményét. A Fővárosi Törvényszék által feltett kérdésekre tekintettel a jelen szakértői vélemény nem terjed ki annak vizsgálatára, hogy a kirendeléshez csatolt vizuális anyagok mennyiben tekinthetők a felperes saját szellemi alkotásának, illetve hogy azokkal kapcsolatban ki rendelkezik a felhasználás engedélyezéséhez szükséges szerzői jogokkal, így nem tárgya a szakértői véleménynek a felek közötti szerződéses kapcsolat vizsgálata sem. A jelen szakértői vélemény kizárólag a kirendeléshez tartozó F/1. számú melléklet 1. és 2. oldalán, valamint a 3. oldal bal felén található – a felperesi álláspont szerint – a felperes által készített vizuális anyagok (továbbiakban együtt: felperesi tervek) szerzői jogi védelmének, valamint ezeknek az F/1. számú melléklet 3. oldalának jobb felén, illetve 4. oldalán látható képek (továbbiakban együtt: alperesi reklámanyagok) formájában történő átdolgozásának kérdésére vonatkozik.

Az eljáró tanács megjegyzi továbbá, hogy bár a bíróság kérdései arra vonatkoznak, hogy a felperesi terveket „így összességükben”, önálló műként megilleti-e a szerzői jogi védelem, a szakvélemény szükségszerűen tartalmaz megállapításokat a teljes arculatot alkotó egyes felperesi tervek szerzői jogi védelmére, illetve azok felhasználásával kapcsolatos kérdésekre is.

Az eljáró tanács szakértői véleménye:

Ad 1.

Jogsabályi alapvetés

A Szt. 1. §-ának (2) bekezdése értelmében szerzői jogi védelem alá tartozik – függetlenül attól, hogy a törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Az egyes műtípusok Szt.-ben foglalt felsorolása példálózó jellegű, az ott fel nem sorolt, törvényi feltételeknek megfelelő más alkotások is állhatnak szerzői jogi védelem alatt.

Az Szt. 1. §-ának (3) bekezdése szerint a szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg, azzal, hogy a védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől. Szerzői jogi védelem illetheti meg tehát az Szt.-ben nem említett – jellemzően képi és szöveges részeket is tartalmazó – reklámplakátokat, szórólapokat és más reklámanyagokat, valamint ezek kidolgozott tervét is, amennyiben egy alkotói folyamat eredményeképpen egyéni-eredeti jelleggel bírnak. Jelen ügy szempontjából szintén kiemelendő az Szt. 1. §-ának (6) bekezdésében foglalt azon rendelkezés, amely alapján valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek. Az Szt. e szabályára tekintettel az egyes művek alapját képező elgondolás, koncepció, üzenet az egyéni-eredeti formába öntés nélkül önálló szerzői jogi védelemben nem részesülhet.

Az egyes felperesi tervek szerzői jogi értékelése

A fentiek előrebocsátását követően a felperesi terveket egyenként vizsgálva megállapítható, hogy azok mindegyike olyan egyéni-eredeti alkotómunkát tükröz, amely alapján azokat – mint szöveges és képi elemeket is tartalmazó vizuális műveket – szerzői jogi védelem illeti meg.

A szerzői jogi védelem alapján – az Szjt. 16. §-ának (1) bekezdésére tekintettel – a szerző kizárólagos engedélyezési joga nem csupán a mű egészére, hanem annak azonosítható részére is kiterjed. A felperesi terveknek azon részei, amelyek már elérik azt a mértéket, illetve szintet, hogy önállóan is hordozzák az egész műre jellemző egyéni-eredeti kifejezőmódot, szintén a felperes engedélyével használhatók fel. Az eljáró tanács véleménye szerint az egyes felperesi tervek ilyen azonosítható részének tekinthetők azok a vizuális elemek is, amelyek több terven is azonos vagy hasonló formában megjelennek, így például:

- különböző pálma-, banán- és más trópusi növények leveléből, valamint virágokból összeálló eredeti kompozíció (ornamentika),
- sajátos levélkompozícióból balra kinéző tukán képe (megjegyezzük ugyanakkor, hogy mivel a tukán madár ábrázolásmódja alapvetően annak természetes megjelenését követi, egyéb egyéni-eredeti elem nélkül önmagában nem tükröz a szerzői jogi védelemhez szüksége egyéni-eredeti jelleget),
- banánlevélen elhelyezett, jellegzetes betűtípusú és formájú „Isten hozott délen!” felirat (megjegyezzük ugyanakkor, hogy az „Isten hozott délen!” szlogen az eljáró tanács megítélése szerint önmagában nem éri el a szerzői jogi védelemhez szükséges egyéni-eredeti szintet).

A felperesi tervek fentiekben felsorolt azonosítható részeinek a felhasználásához tehát az Szjt. 16. §-ának (1) bekezdése értelmében – főszabály szerint – szintén szükség van a szerző engedélyére.

A felperesi tervek összességének, mint önálló műnek a szerzői jogi értékelése

Az egyes felperesi tervek összességének az egyes tervektől elkülönült, önálló szerzői jogi védelemével kapcsolatban az eljáró tanács az alábbi megállapításokat teszi.

Az ügy irataiból megállapítható, hogy a felperesi tervekből összeálló arculat jellegzetes kifejezőmódjait a felperes külön egységes műben (pl. arculati kézikönyvben) nem foglalta korábban össze. E körülményre is tekintettel a bíróság arra vonatkozó kérdése, hogy a felperesi tervek „így összességükben, *mint arculati elemek*, (stratégia) önálló, egyéni, eredeti jelleggel bíró szerzői jog által védett műnek minősülnek-e”, az eljáró tanács értelmezése szerint abban a megközelítésben vizsgálendő, hogy az egyes felperesi tervekben megjelenik-e az egyes terveken átívelő, azokat összekapcsoló, olyan egységes, egyéni, eredeti jellegű szellemi alkotás, amely az egyes felperesi tervektől függetlenül önállóan is szerzői műnek minősülhet. E megközelítés alapján tehát elsőként azt kell megvizsgálni, hogy mit tekinthetünk a felperesi tervekhez képest ilyen független és önálló szellemi alkotásnak, ezt követően pedig azt szükséges eldönteni, hogy ez a szellemi alkotás teljesíti-e a szerzői jogi védelemhez szükséges feltételeket:

- A felperesi tervek összességének alapját a trópusi hangulat, valamint az erre általában jellemző vizuális megjelenítési mód (ide értve az ilyen megjelenítés során jellemzően

használt képi elemeket, mint a tenger, homokos tengerpart, napsütés, kék égbolt, fadeszka, általában egzotikus növényzet, illetve állatok képeinek a megjelenítése) jellemzi. Bár ez az alap koncepció mindenképpen tükröz egyfajta szellemi alkotói teljesítményt, elvontan, a konkrét egyéni-eredeti vizuális megjelenítés nélkül, illetve attól függetlenül a szerzői jogi védelemhez szükséges egyéni-eredeti kidolgozottság szintjét nem éri el, mint ötlet, megjelenítési elv külön szerzői jogi védelem alatt nem áll.

- Hasonlóan közös arculati elemként jellemzi az egyes felperesi terveket a képek bal alsó és jobb felső sarkában elhelyezett díszítő elemek, valamint a képek alsó részét elfoglaló logósáv használata. Ez a fajta keretbe foglalt elrendezés szintén alkotói teljesítmény eredménye, azonban – a konkrét egyéni-eredeti vizuális megjelenítés nélkül – nem tekinthető olyan kifejezésmódnak, amely az ilyen jellegű vizuális művek szerkesztésénél általánosságban használt megoldásokhoz képest egyéni-eredeti jellegűnek minősülne.
- Az előzőekben bemutatott közös, ám önálló szerzői jogi védelemben nem részesülő arculati elemekhez képest a kidolgozottság magasabb fokát mutatják azok az egyes konkrét vizuális elemek, amelyek ismétlődően és hasonló elhelyezésben jelennek meg az egyes felperesi tervekben. Az ezekből összeálló egyéni-eredeti kompozíció, amelyek alkotóelemei
  - a kompozíció szélein látható, különböző pálma-, banán- és más trópusi növények leveléből, valamint virágaiból összeálló eredeti ornamentika,
  - a kompozíció jobb felső sarkában a levelek közül balra kinéző tukan képe,
  - az üzletközpontira utaló megjelölés (az F/1. számú melléklet 1. oldalán látható terveken a jellegzetes felirat, míg a 2. oldalán látható terveken a piros logócímke a jellegzetes rögzítő gyűrűvel),

mint az egyes felperesi terveket meghatározó egységes arculat, az eljáró tanács véleménye szerint olyan önálló szellemi alkotásnak tekinthető, amely külön szerzői jogi védelemben részesülhet. Az egyes, konkrét reklámüzeneteket közvetítő felperesi tervek – néhány kivételtől eltekintve – ennek az egységes arculati kompozíciónak a felhasználása eredményeként jöttek létre. Ezen a megállapításon az eljáró tanács véleménye szerint az a körülmény sem változtat, hogy bizonyos felperesi terveken nem jelenik meg egyszerre valamennyi fent felsorolt vizuális elem (így pl. az F/1. számú melléklet 2. oldalán látható szörfdeszkán), illetve az sem, hogy néhány felperesi tervről – a terveknek az F/1. mellékleten történő, egymást részben átfedő elrendezése okán – nem állapítható meg egyértelműen, hogy megtalálható-e rajtuk minden felsorolt vizuális elem. A fent bemutatott egységes arculat elemeinek többsége ugyanis a csatolt felperesi tervek jelentős részében visszaköszön, és így azok vizuális megjelenését az arculatban formát öltő egyéni-eredeti jellegű alkotói teljesítmény egyértelműen meghatározza. Az eljáró tanács megjegyzi továbbá, hogy az F/1. számú melléklet 2. oldalán látható felperesi terveken további ismétlődő vizuális elemként jelenik meg a jellegzetes betűtípusú és formájú „Isten hozott délen!” felirat is (banánlevélen vagy anélkül), így e tervek tekintetében az – eljáró tanács véleménye szerint – önálló szerzői jogi védelem alatt álló egységes arculat részét képezi ez utóbbi elem is.

Az eljáró tanács válasza a Fővárosi Törvényszék által feltett 1. kérdésre:

Az eljáró tanács véleménye szerint tehát a felperesi tervekben ismétlődően és hasonló elhelyezésben megjelenő vizuális elemekből összeálló egyéni-eredeti kompozíció, amelynek alkotóelemei a kompozíció szélein látható, különböző pálma-, banán- és más trópusi növények leveléből, valamint virágaiból összeálló eredeti ornamentika, a kompozíció jobb felső sarkában a levelek közül balra kinéző tukán képe, és az üzletközpontra utaló megjelölés (az F/1. számú melléklet 1. oldalán látható terveken a jellegzetes felirat, míg a 2. oldalán látható terveken a piros logócímke a jellegzetes rögzítő gyűrűvel), továbbá – az F/1. melléklet 2. oldalán látható tervek vonatkozásában – a jellegzetes betűtípusú és formájú „Isten hozott délen!” felirat (banánlevélen vagy anélkül), mint az egyes felperesi terveket meghatározó egységes arculat, olyan önálló szellemi alkotásnak tekinthető, amely ebben a formában külön szerzői jogi védelemben részesül (a továbbiakban: egyéni-eredeti arculat).

Ad 2.

Jogszabályi alapvetés

Az Szjt. 29. §-a értelmében a szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve hogy erre másnak engedélyt adjon. A törvény értelmében átdolgozásnak minősül a mű minden olyan megváltoztatása, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre. Az Szjt. Nagykommentárja¹ rögzíti, hogy „átdolgozás a mű módosításának, megváltoztatásának az a szélső esete, amikor a változtató, kiegészítő vonások önmagukban is olyannyira lényegiek, hogy megfelelnek az egyéni és eredeti mű követelményének (alkotó jellegűek). Az így létrejött mű együtt tartalmazza az eredeti alkotó személyiségi jegyeit mutató gondolati formákat és az előbb említett újakat.” A Nagykommentár meghúzza az átdolgozás határait is, amit egyik oldalról az olyan változtatások jelentenek, amelyek eredeti vonást nem adnak a műhöz (ebben az esetben egyszerű többszörözésről beszélhetünk), míg másik oldalról pedig az olyan művek létrehozása, amelyekhez bár felhasználták egy másik mű azonos vagy hasonló formai vagy tartalmi elemét, de amelyekben ez többé már nem lényeges alkotórész. Ez utóbbi esetben tehát arra van szükség, hogy az eredeti mű pusztán ösztönzést, ihletet adjon az újabb mű elkészítéséhez, de attól kellő távolságot tartson, és attól független szellemi alkotásként jelenjen meg. Az átdolgozás Szjt.-beli fogalma nem zárja ki az azonos műfajon belüli átdolgozást sem. E vonatkozásban az eljáró tanács idézi továbbá az SZJSZT 16/2008. számú szakvéleményének az átdolgozás határaival kapcsolatos alábbi megállapítását:

„Ha az átdolgozott mű szerzői jogi védelem alatt áll (...), az átdolgozott műre való »támaszkodás« mértéke és a »hozzáadott« »teljesítmény« minősége döntő annak megítélésében, hogy történt-e engedélyköteles átdolgozás.

Ha a »támaszkodás« (=átvétel) túlnyomó, és a „hozzátétel«/ változtatás jelentéktelen, egyéni-eredeti jellege nincs, akkor a »forrás« mű engedélyköteles többszörözéséről van szó (ha az így keletkezett művet »alkotója« a sajátjaként tünteti fel, a többszörözés plágium esete áll fenn).

Ha a »támaszkodás« (=átvétel) csak a szerzői jogi védelem alá nem tartozó »algoritmusra«, elvre, ötletre, elgondolásra, a történet alapsémájára, a cselekmény önmagában nem védett »szekvenciájára« vonatkozik, azt a szerzői jog külön nevesített szabad felhasználási eset nélkül sem tiltja. Ennek az az oka, hogy ami a védelem körén

¹ Gyertyánfy Péter (szerk.): Nagykommentár a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényhez, Wolters Kluwer Complex Kiadó, online Jogtár.

kívül esik (tehát nem tartozik az egyéni-eredeti formába öntött tartalom körébe), az közkinccs, aminek felhasználásáról a szerzői jog nem rendelkezik. Ebben az esetben az »átvevő« mű önálló, tehát nem származékos szerzői jogi védelemben részesül, ha megfelel az egyéni-eredeti jelleg követelményének.

Ha a »támaszkodás« (=átvétel) meghaladja a védelem körén kívül eső, az előző bekezdésben felsorolt »elemeket«, és az »átvevő« mű egyéni, eredeti, alkotó jellegű többletet tesz hozzá az »átvett« műhöz, átdolgozásról, és az átdolgozás alapján keletkező mű származékos, az átdolgozott mű védelmére is tekintettel levő védelméről beszélünk.»

Az egyéni-eredeti arculat átdolgozásának kérdése

A bíróság második kérdése arra irányul, hogy az F/1. számú melléklet 1-2. oldalán látható felperesi tervek összességéből összeálló arculat, mint önálló, egyéni, eredeti jelleggel bíró szerzői mű átdolgozása lehet-e – az 1-2. oldallal, illetve a 3. oldal bal oldali képével való összevetés alapján – az F/1. számú melléklet 3-4. oldalán látható, az alperes által megvalósított alperesi reklámanyagok. Az eljáró tanács a bíróság kérdésfeltevésével kapcsolatban megjegyzi, hogy bár a bíróság második kérdése az egyéni-eredeti arculat átdolgozására vonatkozik, az átdolgozás az egyéni-eredeti arculat, mint önálló mű mellett az egyes felperesi tervek vonatkozásában egyenként is vizsgálható lehet, tekintettel arra, hogy az egyes felperesi tervek az 1. kérdés kapcsán kifejtett szempontok alapján egyenként is szerzői jogi védelem alatt álló műnek minősülnek. Ez a megállapítás különösen az F/1. számú melléklet 3. oldalán bemutatott képekre igaz, ezek esetén ugyanis az 1. kérdés megválaszolása során önálló szerzői jogi védelem alatt álló műként azonosított egyéni-eredeti arculaton kívül további hasonlóság is felfedezhető a felperesi terv és az alperesi reklámanyag között. Figyelemmel arra, hogy a bíróság kérdésfeltevése az F/1. számú melléklet 3. oldalának bal felén látható kép összevetésére is vonatkozik, az eljáró tanács az alábbiakban külön kitér annak vizsgálatára is, hogy a 3. oldalon látható képek egymás közötti viszonyában fennállhat-e az átdolgozás esete. Az egyéb képekkel kapcsolatban az eljáró tanács ilyen jellegű vizsgálatot külön nem végzett, tekintettel arra is, hogy azok esetén az átdolgozást esetlegesen megalapozó hasonlóságok elsősorban az 1. kérdés kapcsán önálló szerzői jogi védelem alatt álló műként is azonosított arculat felhasználásából adódhatnak.

Az átdolgozás megállapíthatóságához első lépésként az vizsgálandó, hogy az alperesi reklámanyagok önmagukban is szerzői jogi védelem alá tartozó egyéni-eredeti jellegű alkotásnak minősülnek-e. A rendelkezésre bocsátott képek alapján az alperesi reklámanyagok az eljáró tanács véleménye szerint, mint szöveges és képi elemeket is tartalmazó vizuális művek, szerzői jogi védelem alatt állnak.

Annak kérdését, hogy az egyes alperesi reklámanyagok a felperesi tervekből összeálló arculat átdolgozásának minősülnek-e, az egyes alperesi reklámanyagok tekintetében egyenként szükséges vizsgálni. Az eljáró tanács az alábbiakban e tekintetben egyenként elemzi az F/1. számú melléklet 3-4 oldalán látható alperesi reklámanyagokat. (A 4. oldalon látható reklámanyagokra az eljáró tanács sorszámozással hivatkozik a következő módon: 1.: legfelső sor, balról az első kép „Téged hová repít el A STÍLUSOD?” felirattal; 2.: legfelső sor, balról a második kép „EGÉSZ NAPOS „ felirattal; 3.: legfelső sor, balról a harmadik kép „EGÉSZ NAPOS CSALÁDI KALAND” felirattal; 4.: felülről a második sor, balról az első kép korlát mögötti plakáttal; 5.: felülről a második sor, balról a második kép „Még nagyobb mínuszok jönnek felirattal”; 6.: felülről a második sor, balról a harmadik kép áruházi képpel; 7.: felülről a harmadik sor, balról az első kép „Összeraktuk a legjobban húsvétra!” felirattal; 8.: felülről a

harmadik sor, balról a második kép „Kedvezményes kupon csütörtök” felirattal; 9.: felülről a harmadik sor, balról a harmadik kép „NŐNAPI SZÉPSÉGSZIGET” felirattal; 10.: felülről a negyedik sor, balról az első kép „ISKOLAKEZDŐ AKCIÓK [...]” felirattal; 11.: felülről a negyedik sor, balról a második kép áruházi plakát papagájjal; 12.: felülről a negyedik sor, balról a harmadik kép „[...] koncert” felirattal).

- a) Az F/1. számú melléklet 3. oldalán látható alperesi reklámanyaggal kapcsolatos megállapítások:

Hasonlóság, illetve azonos elemek az egyéni-eredeti arculat és az alperesi reklámanyag között:

- a kép jobb felső sarkában a levelek közül balra kinéző tukán feje, ugyan nem teljesen azonos (másfajta levelek közül hajol ki, és a testéből is kisebb rész látszik az alperesi reklámanyagon), de mégis nagyfokú hasonlóságot mutat. Bár ez a hasonlóság nagy részben a tukán természetes megjelenéséből is adódik, a megjelenítés módja (a kompozíció jobb felső sarokból balra kihajolva, nagyjából azonos fejtartással) szinte azonos az egyéni-eredeti arculatban követett megoldással;
- a képen megjelenő piros logócímke a jellegzetes rögzítő gyűrűvel lényegében megegyezik az egyéni-eredeti arculat részét is képező mintával, annyi eltéréssel, hogy a gyűrűre erősített madzag része az alperesi reklámanyagon már nem látszik;
- a jellegzetes betűtípusú és formájú „Isten hozott délen!” felirat a banánlevélen az egyéni-eredeti arculat részét képező elemmel azonosan került átvételre az alperesi reklámanyagban.

A fenti hasonlóságok mellett ugyanakkor az eljáró tanács eltérésként állapítja meg, hogy az alperesi reklámanyag nem tartalmazza az egyéni-eredeti arculat részét képező, trópusi levelekből és virágokból álló ornamentikát. Tekintettel arra, hogy e körülménytől függetlenül az alperesi reklámanyag tükrözi az arculat részét képező elemek többsége által meghatározott egyéni-eredeti jellegű felperesi alkotótevékenységet, az eljáró tanács véleménye szerint megállapítható az egyéni-eredeti arculat olyan mértékű felhasználása az alperesi reklámanyag tekintetében, amely már meghaladja a trópusi koncepció, mint egyszerű ötlet ihletszerű átvételét, és eléri az átdolgozás szintjét. E felhasználás eredményeként jött létre az egyéni-eredeti arculathoz képest származékos, az alperes által (illetve megbízásából) hozzáadott saját egyéni-eredeti alkotói teljesítményt is tükröző alperesi reklámanyag.

Az eljáró tanács itt jegyzi meg továbbá azt is, hogy véleménye szerint az F/1. számú melléklet 3. oldalának bal és jobb oldalán látható képek összehasonlítása alapján, önmagában is megállapítható a bal oldali kép átdolgozás szintjét elérő felhasználása a jobb oldali kép létrehozatalakor. Ez abból is következik, hogy az egyéni-eredeti arculattal fennálló hasonlóságon kívül további közös elem a két kép között az ülő pozícióban bemutatott mikulás, a szinte ugyanolyan csíkos, színes strandtörölköző, a kép szélén látható ajándékok, továbbá a fadeszkán elhelyezett fehér színű szöveg, valamint a homokos tengerpart, tenger, és kék égbolt által közel azonos arányban tagolt háttér. Az „Isten hozott délen” stilizált felirat is szinte azonos pozícióban, banánlevélen került elhelyezésre mindkét képen. Az eljáró tanács véleménye szerint ezek az egyezések, illetve hasonlóságok túlmutatnak már a felperesi tervben megjelenő elvont koncepció („mikulás a tengerparton”) mint szerzői jogi védelem alatt nem álló egyszerű ötlet átvételén, és az eredeti kifejezőmódra történő olyan mértékű

„támaszkodás” alapján kerültek átvételre, ami e vonatkozásban is eléri az átdolgozáshoz szükséges mértéket. (Ez utóbbi megállapítását az eljáró tanács abból a feltevéseből kiindulva fogalmazta meg, hogy az alperesi reklámanyag a felperesi tervre tekintettel, annak ismeretében készült. Amennyiben a konkrét felperesi tervtől függetlenül, annak ismerete nélkül készült az alperesi reklámanyag, a jelen bekezdés szerinti átdolgozásról sem beszélhetünk, a szerzői jogi védelem ugyanis elvben nem zárja ki azt, hogy ugyanabban az időben vagy eltérő időpontban más személy az eredeti műtől függetlenül, de ahhoz igen hasonló vagy azzal akár teljesen meg is egyező alkotást hozzon létre.)

- b) Az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 1., 3., 5., 9., és 12. sorszámú alperesi reklámanyagokkal kapcsolatos megállapítások:

Hasonlóság, illetve azonos elemek az egyéni-eredeti arculat és az alperesi reklámanyagok között:

- a kép jobb felső sarkában a levelek közül balra kinéző tukán feje, amellyel kapcsolatban a fenti a) pont alatt kifejtettek jelen esetben is irányadóak;
- a képeken megjelenik az egyéni-eredeti arculat részét képező piros logócímke a jellegzetes rögzítő gyűrűvel;
- a képeken hasonló formában és hasonló elhelyezésben megjelenik az egyéni-eredeti arculat részét képező, trópusi levelekből és virágokból álló ornamentika;
- az 5. és 9. képen a jellegzetes betűtípusú és formájú „Isten hozott délen!” felirat a banánlevélen az egyéni-eredeti arculat részét képező elemmel azonosan került átvételre az alperesi reklámanyagban;

Az egyéni-eredeti arculat fent részletezett mértékben történő felhasználása okán az eljáró tanács véleménye szerint az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 1., 3., 5., 9., és 12. sorszámú alperesi reklámanyagok az egyéni-eredeti arculat átdolgozásának tekintendők. A fenti a) pont alatt kifejtett indokok – azok megismétlése nélkül – itt is irányadóak.

- c) Az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 7., 8., 10. sorszámú alperesi reklámanyagokkal kapcsolatos megállapítások:

Hasonlóság, illetve azonos elemek az egyéni-eredeti arculat és az alperesi reklámanyagok között:

- a 7. képen megjelenik az egyéni-eredeti arculat részét képező piros logócímke a jellegzetes rögzítő gyűrűvel, más hasonló, illetve azonos elem azonban nem látható;
- a 8. képen megjelenik ugyan a jobb felső sarokban a tukán képe, azonban ezen kívül más hasonló, illetve azonos elem nem látható (a bal alsó sarokban látható levelek a trópusi virágok képe nélkül az eljáró tanács véleménye szerint nem feleltethető meg az egyéni-eredeti arculat részét képező ornamentikával);
- a 9. képen láthatóak ugyan trópusi virágok és levelek, ezek megjelenítése azonban nem követi az egyéni-eredeti arculat részét képező, a kompozíció szélén elhelyezett ornamentika képét, hanem a teljes háttérrel elfoglalja, egyéb hasonló elem e képen sem található.

A fenti körülmények tükrében az eljáró tanács véleménye szerint az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 7., 8., 10. sorszámú alperesi reklámanyagok nem

tekinthetők az egyéni-eredeti arculat átdolgozásának. Ennek oka, hogy az alperesi reklámanyagokban legfeljebb az egyéni-eredeti arculatra is jellemző egy-egy hasonló vizuális elem jelenik csupán meg, és azok sem a teljes mű egyéni-eredeti jellegét érdemben meghatározó módon, így az egyéni-eredeti arculattól való eltávolodás az eljáró tanács véleménye szerint elegendő volt ahhoz, hogy az alperes által (vagy megbízásából) önálló szellemi alkotói tevékenységből származó független mű jöjjön létre.

- d) Az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 2., 4., 6. és 11. sorszámú alperesi reklámanyagokkal kapcsolatos megállapítások:

Figyelemmel e reklámanyagok csatolt képének alacsony minőségére, és nehéz láthatóságára, az eljáró tanács ezek tekintetében érdemi vizsgálatot nem tudott lefolytatni, így az átdolgozás kérdésében sem tud állást foglalni. Az eljáró tanács megjegyzi ugyanakkor ezek tekintetében is a fenti a)-c) pontok alatt írt szempontok lennének irányadóak az átdolgozás megítélésénél.

Az eljáró tanács válasza a Fővárosi Törvényszék által feltett 2. kérdésre:

Az eljáró tanács véleménye szerint tehát az F/1. számú melléklet 3. oldalán látható alperesi reklámanyag, valamint az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 1., 3., 5., 9., és 12. sorszámú alperesi reklámanyagok a felperes által alkotott, az 1. kérdés megválaszolása során önálló szerzői jogi védelem alatt álló műként azonosított egyéni-eredeti arculat átdolgozásának minősülnek az Szt. 4. §-ának (2) bekezdése, valamint 29. §-a értelmében. Az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 7., 8., 10. sorszámú alperesi reklámanyagok ezzel szemben az eljáró tanács véleménye szerint nem minősülnek az egyéni-eredeti arculat átdolgozásának. Az F/1. számú melléklet 4. oldalán látható, 2., 4., 6. és 11. sorszámú alperesi reklámanyagok alapos vizsgálatára az eljáró tanácsnak nem volt lehetősége tekintettel a csatolt képek alacsony minőségére és rossz láthatóságára, de ezek esetében is irányadónak tartja a szakvéleményben kifejtett szempontok alkalmazását.

Budapest, 2015. október 27.

dr. Munkácsi Péter a tanács elnöke	dr. Nagy Balázs a tanács előadó tagja	Sára Ernő a tanács szavazó tagja
---------------------------------------	--	-------------------------------------